

Hrvatsko
Građansko Društvo
Crne Gore

Hrvatsko Građansko Društvo Crne Gore

osnovano u Kotoru

23.6.2001.

Hrvatska nacionalna manjina je po brojnosti jedna od najmanjih u Crnoj Gori, ali po svom kulturnom, civilizacijskom i duhovnom nasljeđu izuzetno bogata, što je i bio razlog raznim grubostima i podmetanjima u godinama raspada bivše zajedničke države.

Bez obzira na količinu zloupotrebe istorijskih činjenica u dnevno-političke svrhe koja karakterizira ne samo prostor politike, nego i svih segmenata života u zadnjih nekoliko decenija na ovim prostorima, životne realnosti i ljudska svojstva se prirodno odupiru takvim procesima kojima cilj nikada nije bio utvrđivanje istine nego uspostavljanje moći, niti evidentiranje stanja koje postoji, nego isključivo proizvodnja situacije koja se želi.

Prosudjujući da su takva vremena nepovratno iza nas i da su prisutni samo bljedi recidivi takvih vremena, odlučili smo osnovati udruženje koje bi se staralo o interesima i potrebama hrvatskog nacionalnog korpusa u Crnoj Gori.

Na početku trećeg milenijuma, pitanje hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori se praktično i ne postavlja osim u funkciji velikosrpskih nacionalističkih pretenzija. Inače, to pitanje se prešućuje, pa tako ispada da hrvatski etnički korpus u Crnoj Gori postoji kao akcident ili incident, a ne i kao arhaično istorijski utemeljeni entitet.

U tom smislu, ove istorijske natuknice imaju svrhu da svim Hrvatima u Crnoj Gori, onim Hrvatima koji se osjećaju njenim građanima i subjektima njene budućnosti daju poticaje i razlog da se osjete legitimnim, ne manje od njenih ostalih građana u svom nacionalnom, duhovnom i kulturnom iskazu. Biti Hrvat u Crnoj Gori znači, bez sumnje, svrstati se u jednu nacionalnu manjinu, ali manjinu koja ima svoje istorijsko trajanje, koje je čini autohtonom i neporecivo legitimnom.

Podsjetimo se: turski putopisac Evlija Čelebija 1664. godine piše u svojoj čuvenoj „Hronici putnika“ (Tarikhi Sejjah) ne samo o hrvatskom karakteru starosjedilaca Boke, nego čak i Dive; ruski putopisac Petar A. Tosloj 1698. godine vidi Boku naseljenu pretežno Hrvatima. Naravno, navodeći ova dva kapitalna inozemna izvora 17. stoljeća nijesmo u namjeri dokazivati pravo na nacionalnu svijest bilo koga ko se na ovim prostorima iskazuje po

nacionalnom osjećaju Hrvatima ili Hrvatima. Ta svijest se ne temelji samo na dokumentima prošlosti, već na jednom ogromnom kulturnom, duhovnom, lingvističkom i historijsko-pravnom naslijeđu kojega svjedoče i spomenici kulture i arhivi i biblioteke, to jest bogata materijalna baština, a još i više neprekinute familijarne i grupne tradicije koje hrvatsku etničku skupinu razlikuju i konstituišu i to ne od juče.

Malobrojnost Hrvata u Crnoj Gori čini nas ranjivim etničkim kolektivitetom, što u mnogome određuje našu historijsku svijest i potrebu za zaštitom. Da bismo uspjeli opstati na ovim prostorima moramo sačuvati sve elemente etničke samobitnosti, što je nemoguće bez institucionalne podrške države Crne Gore i većinskog crnogorskog naroda, a isto tako ni bez podrške države matičnog naroda, to jest Hrvatske. Ovo je nemoguće ostvariti bez kvalitetnih bilateralnih odnosa i bliske saradnje Crne Gore i Republike Hrvatske, a upravo Hrvati u Crnoj Gori svojim sveukupnim radom žele doprinijeti uspostavljanju što kvalitetnijih odnosa, to jest želimo biti most saradnje između Crne Gore i Hrvatske. Važno je napomenuti da ne želimo ni u jednom momentu biti predmetom bilo kakve manipulacije u bilo kakve svrhe od strane crnogorske politike, a isto tako ne želimo da briga i pomoć Republike Hrvatske matice hrvatskog naroda, ni u jednom trenutku ne dobije oblik miješanja u unutrašnje poslove Crne Gore. Najveća prepreka uspostavljanju što prijateljskijih odnosa između ove dvije države biti će zadnjih deset, što ratnih što poratnih godina, kojom prilikom su do kraja narušeni dobri odnosi između Crne Gore i Hrvatske, koji su stvarani stoljećima i na neki način bili primjer drugim narodima u okruženju. Onaj činilac koji u budućnosti može i mora raditi na poboljšanju narušenih veza su hrvatska nacionalna manjina u Crnoj Gori i crnogorska nacionalna manjina u Hrvatskoj. One bi trebale da svojim radom i djelovanjem na svim poljima, počev od kulture pa do privrede, rade na ponovnom uspostavljanju korektnih odnosa među dvjema državama.

Nađamo se da će Crna Gora u najskorije vrijeme postati potpisnicom međunarodnih pravnih dokumenata o zaštiti manjinskih naroda, što bi je obavezivalo na institucionalnu i zakonodavnu zaštitu manjina. U tom smislu, Crnu Goru kao državu i društveno-

političku zajednicu čeka veliki zadatak zaštite ovih prava ne samo u odnosu na svoje građane Hrvate, nego na sve svoje građane bez obzira na njihovu etničku i ostale pripadnosti. Unutar projekta crnogorske državno-pravne budućnosti, uvažavanje zaštita i, zašto ne reći, promocija svih nacionalnih, vjerskih, kulturnih i lingvističkih subjekata koje ona danas posjeduje kao neotuđivi dio baštinjene stvarnosti, uslov je svake njene regionalne i šire integracije u civilizacijski naprednije okruženje kome treba, i zaslužuje, pripasti.

Normativno, manjinska prava u Crnoj Gori nijesu loše obrađena, ali im nedostaju instrumenti zaštite što je i osnovni nedostatak kod implementacije. Moguće je da bi za stvaranje potrebnih uslova za zaštitu manjina od asimilacije bilo potrebno donijeti ustavni zakon o pravima manjinskih naroda, kao što su to uradile neke zemlje u našem okruženju. Hrvatsko Građansko Društvo bi svakako željelo participirati prilikom moguće izrade tog ili nekog sličnog zakona. Ukratko rečeno, smatramo da se termin „pozitivna diskriminacija“ mora što prije odomaciti u crnogorskom jeziku i svijesti svih ljudi u Crnoj Gori. U tom smislu, Hrvati Crne Gore mogu i treba da budu, kao što su, na svu sreću, do sada i bili, spona sa onim evropskim prostorima unutar kojih i Crna Gora želi da nađe svoje historijsko mjesto pod suncem.

Istorija ovih prostora pokazuje da su Hrvati uvijek bili, kao i druge manjine, lojalni državni u kojoj su živjeli i nema ni jednog razloga da tako ne bude i u budućnosti. Crna Gora bi trebalo da preduzme moralnu obaveznu da omogući integraciju hrvatske manjine u sve oblike, kako društvenog, tako i političkog života. Nađamo se da će kroz pozitivnu diskriminaciju u skoroj budućnosti Hrvati imati mogućnosti da slobodno izaberu svoje predstavnike u lokalnoj samoupravi i institucijama vlasti na državnom nivou.

Pred Hrvatskim Građanskim Društvom u budućnosti, koja je već počela, stoje velika odgovornost i zadaci koje neće biti moguće riješiti bez zajedničkog učešća svih Hrvata u Crnoj Gori, odnosno podrške istih. Potrebno je istrgnuti iz zaborava sve ličnosti, događaje i običaje, koji su sistematski brisani iz kolektivne memorije hrvatskog naroda u drugoj polovini 20. stoljeća na ovim prostorima. Sigurni smo da Hrvati u Crnoj Gori, u zajednici sa onima koji

su se iselili sa ovih prostora u posljednjih 80 godina, odnosno njihovim nasljednicima, mogu vratiti memoriju da su naši preci na ovim prostorima vjekovima stvarali ono što se zove kulturno blago. Sve to je bilo moguće jer su uvijek bili spremni otploviti dalje, da bi upoznali više, znajući da samo čovjek širokih vidika i velikog znanja može cijeniti slobodu i prava svakog čovjeka. Upravo to je ono za što će se boriti Hrvatsko Građansko Društvo, da Hrvati, a i sve druge manjine na ovim prostorima, dobiju punu slobodu da iskažu, razviju i sačuvaju svoj etnički, kulturni, jezički i vjerski identitet.

* * *

Na ovim prostorima djelovalo je krajem 19. i početkom 20. stoljeća više hrvatskih društava.

Zbog kratkoće vremena, u ovoj publikaciji su navedena samo neka društva, a na vama je, građani, da nam pomognete u istraživanju svega što je od važnosti za našu istoriju na ovim prostorima.

U Kotoru i njegovoj bližoj okolini djelovali su: Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“, „Hrvatski Dom“ i Hrvatski pjevački tamburaški zbor (svi osnovani 1898), te Hrvatsko katoličko đačko društvo „Domagoj“^{*)} i Hrvatska bokeljska glazba (osnovani 1908).

Na Mulu je postojalo hrvatsko pjevačko društvo „Zvonimir“, osnovano 1888. godine.

U Škaljarima su bila aktivna dva društva: Hrvatsko kulturno društvo „Sastanak“, osnovano 1898. godine i Hrvatsko pjevačko društvo „Tomislav“, osnovano 1938. godine

U Donjoj Lastvi su postojale čak tri organizacije: Hrvatsko pjevačko društvo „Ljudevit Gaj“, osnovano 1933, „Hrvatski sokol“, osnovan 1919. i „Hrvatska čitaonica“, osnovana 1909. godine.

U Gornjoj Lastvi je djelovalo Hrvatsko tamburaško društvo „Napredak“, osnovano 1919. godine.

U Tivtu je bilo aktivno Hrvatsko tamburaško društvo „Antun Starčević“, osnovano 1906. godine.

Hrvatski pjevački tamburaški zbor „Zvonimir“ iz Kotor, Hrvatska, 1903.

^{*)} Izdavalo je svoj list „Hrvatski graničar“

Hrvatsko kulturno društvo „Napredak“ iz Kotora

Izvodí iz Statuta Hrvatskog Građanskog Društva

Na teritoriji Crne Gore živi hrvatska nacionalna manjina koja svoju autohtonost i identitet prepoznaje u vjekovnom kontinuitetu svoje jezičko-literarne, religiozno-duhovne i kulturno-civilizacijske baštine, koja u odnosu na druge individualizirane grupe, koje žive na istom prostoru, predstavlja prepoznatljivo nasljeđe zajedničko sa hrvatskom nacionalnom baštinom.

Tokom formiranja i organizovanja nacionalnih korpusa u širim regionalnim prostorima na teritoriji današnje Crne Gore formirana je i iskazuje se u dijelu stanovništva nacionalno-etnička svijest o pripadnosti hrvatskom nacionalnom korpusu.

Član 1.

Hrvatsko građansko društvo Crne Gore je nevladino, neprofitno udruženje koje okuplja Hrvate čija je domovina Republika Crna Gora sa svrhom da promovira i reprezentira one interese hrvatske nacionalne i etničke manjine u Republici Crnoj Gori na koje prema Ustavu Republike Crne Gore, međunarodnim poveljama, deklaracijama i drugim dokumentima međunarodne zajednice o pravima čovjeka i nacionalnih etničkih manjina, ima mogućnosti i prava.

Član 2.

Naziv udruženja glasi: Hrvatsko Građansko Društvo Crne Gore, u daljem tekstu HGD CG.

Sjedište HGD CG-a je u Kotoru, Stari grad, k. br. 320.
HGD CG djeluje na području Republike Crne Gore.

Član 6.

HGDCC se ovim Statutom obavezuje da će akcije svoga rada usmjeravati u stvaranje pretpostavki za sve oblike djelatnosti koje podupiru kulturnu i građansku svijest onih građana Republike Crne Gore koji se iskazuju etničkim Hrvatima, a u skladu sa odredbama tekućeg pozitivnog prava koje važi na teritoriji Crne Gore kao i međunarodnim normativima koji proističu iz odredbi i iskaza međunarodnih dokumenata.

Član 7.

HGDCC podupire i nastoji promovirati afirmaciju ostvarivanja nacionalnih i etničkih prava građana Hrvata u Crnoj Gori kao i svih prava koja iz njih proizilaze.

Član 8.

HGDCC saraduje sa svim nadležnim organima RCG, organima lokalne uprave, i drugim državnim organima i organizacijama, nevladinim organizacijama na teritoriji RCG kao i svim onim međunarodnim organizacijama koje mogu pomoći u ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Član 9.

HGDCC ističe kao prioritetni zadatak svoga djelovanja rad na očuvanju kulturno-duhovne baštine hrvatskih građana u RCG kao i njenom promoviranju, unapređenju i ugrađnji u pluralne vrijednosti društva kojem hrvatska nacionalna manjina pripada.

Član 10.

HGDCC radi na stvaranju organiziranih uvjeta za zaštitu i promociju hrvatske nacionalne baštine u RCG, ali isto tako je indiskriminatorno otvoreno svim građanima Crne Gore koji prihvaćaju ciljeve i metode njegovog rada kao i odrednice ovoga Statuta.

Član 11.

HGDCC će štiti i promovirati sva opća i posebna individualna građanska i manjinska prava na teritoriji RCG i u tu svrhu surađivati sa svim pojedincima i organizacijama na prostoru RCG kao i na prostorima međunarodne zajednice.

Član 12.

Redovnim članom HGDCC-a može postati svaki punoljetni državljanin Crne Gore, hrvatske nacionalnosti, koji potpiše pristupnicu u članstvo, kao i svaki građanin Crne Gore koji nije državljanin a iskazuje se etničkim Hrvatom.

Član 21.

Skupština je najviše tijelo HGDCC-a. Skupštinu HGDCC-a čine svi njegovi članovi koji su se odazvali pozivu rada Skupštine, a kvorum predstavlja najmanje 10% od ukupnog broja članova.

Član 25.

Upravni odbor je tijelo HGDCC-a koje između dvije sjednice Skupštine HGDCC-a rukovodi radom HGDCC-a u skladu s utvrdjenom politikom i načelima djelovanja HGDCC-a i odlučuje o svim pitanjima iz nadležnosti HGDCC-a osim onih koji su članom 24 Statuta utvrdjeni kao isključiva nadležnost Skupštine HGDCC-a.

Član 26.

Upravni odbor ima 7 članova zajedno sa Predsjednikom i bira se na dvije godine u neograničenom broju mandata i tajnim glasanjem od strane skupštine u redovnom zasjedanju, osim ako mjesto nekog od članova Upravnog odbora nije upražnjeno kada se može popunjavati i na vanrednom zasjedanju i to važi za sve članove Upravnog odbora.

Član 31.

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad zakonitošću akata koje donose tijela HGDČG-a i njihovu saglasnost s ovim Statutom, a naročito o:

- primjeni Statuta,
- izvršavanju prava i obaveza tijela HGDČG-a
- nadzoru materijalnog i financijskog poslovanja HGDČG-a.

Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje bez najave pregledava materijalno i financijsko poslovanje HGDČG-a.

Nadzorni odbor ima tri člana (s tim da je u taj broj uključen i predsjednik Nadzornog odbora).

Član 32.

Materijalna i financijska sredstva za rad HGDČG-a osiguravaju se iz sljedećih izvora:

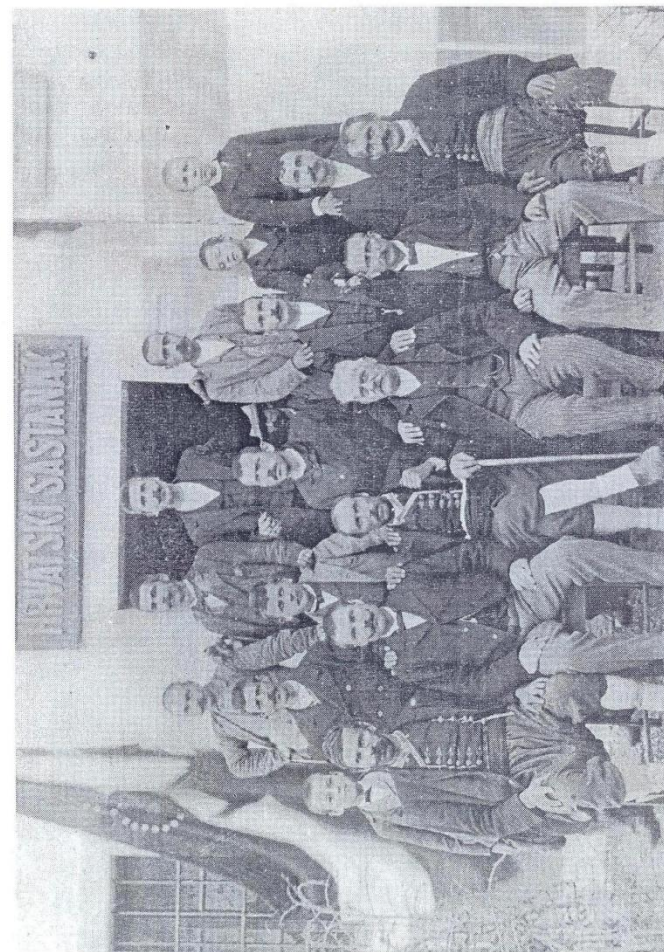
- članarine članova HGDČG-a,
- dobrovoljnih priloga, darova i naslijeđa,
- ostalih prihoda u skladu sa zakonom.

Imovina HGDČG-a i financijsko poslovanje mora biti evidentirano u poslovnim knjigama i vođeno po za to važećim propisima. HGDČG ima žiro račun.

Izvodi iz programa rada HGDČG

Radí ostvarivanja ciljeva i djelatnosti, utvrđenih Statutom, HGDČG će:

1. razvijati kod građana hrvatskog porijekla u Republici Crnoj Gori svijest o pripadnosti svom matičnom narodu u Republici Hrvatskoj;
2. proučavati i propagirati saznanja o kulturnim, naučnim, pomorskim, graditeljskim, ekonomskim, vjerskim, tradicionalnim i drugim vrijednostima i dostignućima Hrvata u Crnoj Gori kroz vjekove;

Hrvatsko pjevačko društvo 'Zvonimir' - Muo 27. VIII 1896.

3. radi ostvarenja ciljeva, osnivati i razvijati institucije (biblioteke, čitaonice i dr.), koje će biti mjesta okupljanja članova Društva i drugih zainteresovanih građana;
4. preduzimati aktivnosti radi što masovnijeg učlanjenja Hrvata i drugih zainteresovanih građana, koji su voljni da rade i saraduju na ostvarivanju ciljeva Društva;
5. podsticati i pomagati organizovanje podružnica HGDCC u mjestima Republike Crne Gore, gdje za to postoji interes građana;
6. pomagati članovima Društva kojima je potrebna pomoć u ostvarenju svojih pravnih, ekonomskih i drugih prava i interesa;
7. uspostaviti i razvijati odnose sa nadležnim organima vlasti Republike Crne Gore, organima lokalne samouprave i drugim državnim organima i organizacijama, radi zaštite i unapređenja manjinskih i drugih prava hrvatske zajednice u Republici Crnoj Gori;
8. zahtijevati učešće u radu nadležnih republičkih organa i organa lokalne samouprave, kada se radi o izradi propisa i drugih akata koji se odnose na zaštitu i unapređenje manjinskih i drugih prava nacionalnih manjina i pojedinaca u Republici Crnoj Gori;
9. uspostaviti i razvijati kulturne, naučne, humanitarne i druge odnose sa odgovarajućim nevladinim organizacijama u Republici Crnoj Gori;
10. uspostaviti i razvijati odnose sa nadležnim državnim i drugim organima u Republici Hrvatskoj, radi pomaganja u ostvarenju manjinskih i drugih prava hrvatske zajednice u Republici Crnoj Gori, te uspostaviti i razvijati odnose sa županijama u kojima su organizovana udruženja Bokeljska i drugih građana porijeklom iz Republike Crne Gore;
11. ako se steknu neophodni uslovi, preduzeti pravne i druge radnje radi osnivanja hrvatske političke stranke sa težnjom da njeni predstavnici uđu u organe lokalne vlasti i Republike Crne Gore, sa ciljem zaštite i unapređenja manjinskih i drugih prava Hrvata u Republici Crnoj Gori.

Osnivanje i registrovanje HGDCG

U Kotoru je 23. juna 2001. godine izvršen čin potpisivanja akta o osnivanju HGDCG od strane predstavnika Hrvata iz Tivta, Budve, Podgorice i Kotora.

Izabran je privremeni organ – Upravni odbor u sastavu Tripo Schubert (Predsjednik), Ljerka Dragičević, Zoran Nikolić, Vedran Milošević, Slavko Marović, Nikola Čučić i Kiko Matijević, koji će rukovoditi radom Društva do Skupštine.

Potpisnici akta o osnivanju su se dogovorili da će se najkasnije do kraja oktobra 2001. godine održati Skupština svih članova (član 21. Statuta), na kojoj će se verifikovati normativna akta, donijeti Program rada i izabrati tijela Društva.

Do održavanja Skupštine, navedeni Upravni odbor će raditi na uspostavljanju kontakata sa relevantnim institucijama Republika Crne Gore i Hrvatske, kao i propagiranju ideje i ciljeva Društva, raditi na animiranju građana hrvatske nacionalnosti sa područja Crne Gore, na iznalaženju adekvatnog prostora i njegovog opremanja i uraditi sve pripreme za održavanje Skupštine svih članova.

Ministarstvo pravde Republike Crne Gore, svojim aktom broj 02-3374/01 od 03. 07. 2001. godine, donijelo je rješenje o upisu u registar Hrvatskog Građanskog Društva Crne Gore, što je i objavljeno u Službenom listu Republike Crne Gore br. 34.

* * *

HGDCG će imati svoje prostorije u Starom gradu. Do otvaranja kancelarije, sve informacije se mogu dobiti na telefon +381 (0)69 340 418. Poruke se mogu slati na fax broj +381 (082) 325 807, e-mail: hgd-kotor@cg.yu ili putem pošte: Hrvatsko Građansko Društvo Crne Gore, 85330 Kotor, poštanski fah 46. Širo račun Društva je 55700-678-5-8995.

Izvođi iz nacerta Zakona o slobodama i pravima manjinskih nacionalnih zajednica

Cilj ovog Zakona je da se zaštiti i osigura ostvarivanje prava i sloboda svih građana, posebno prava na nacionalnu posebnost zajednica na nivou najviših standarda savremene međunarodne zajednice, naročito onih sadržanih u Povelji Organizacije Ujedinjenih nacija, Opštoj deklaraciji o pravima čovjeka, vjerskih i jezičkih manjina, Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima; Međunarodnoj konvenciji o eliminisanju svih oblika rasne diskriminacije, Konvenciji o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida, Konvenciji UNESCO-a o borbi protiv diskriminacije u oblasti obrazovanja, završnom aktu Konferencije o bezbjednosti i saradnji u Evropi, Pariskoj povelji za Novu Evropu i drugim dokumentima OESB-a, Konvenciji Savjeta Evrope o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, te protokolima uz Konvenciju, Povelji komiteta ministara Savjeta Evrope o regionalnim i manjinskim jezicima, Odlukama Konferencije o bivšoj Jugoslaviji.

Član 1.

Zakonom o slobodama i pravima nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika uređuju se slobode i prava na nacionalnu posebnost građana, nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u Republici Crnoj Gori, kao i njihovo ostvarivanje, očuvanje i zaštita.

Član 3.

Pripadnici nacionalnih zajednica uživaju iste slobode i prava kao i ostali građani.

Pripadnost nacionalnoj zajednici iskazuje se i utvrđuje na osnovu ličnog izjašnjavanja.

Pripadnost nacionalnoj zajednici i posebna prava po tom osnovu ne isključuju pravo na pripadnost nekoj od političkih stranaka i nevladinih organizacija kao ni prava po osnovu tog članstva.

Zabranjena je svaka diskriminacija po osnovu pripadnosti nacionalnoj zajednici.

Posebna prava nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika utvrđena Ustavom Republike Crne Gore i Zakonom ne predstavljaju diskriminaciju ostalih članova.

Član 9.

Nacionalne zajednice i njihovi pripadnici moraju poštovati pravni poredak i teritorijalni integritet Republike Crne Gore. Nepridržavanje ove obaveze protivzakonito je i kažnjivo.

Pravo i obaveza pripadnika nacionalne zajednice je da se upozna sa istorijom, kulturom i tradicijom drugih nacionalnih zajednica i društva u kojem žive radi razvoja i unapređivanja međuetničke i međukulturne saradnje i tolerancije, kao i radi njihove slobodne društvene integracije.

Član 11.

Pripadnici nacionalnih zajednica imaju pravo da se slobodno udružuju u društvene i političke organizacije i udruženja.

Pripadnici nacionalne zajednice imaju pravo na javno i slobodno političko ispoljavanje svojih interesa, kao i na aktivno učešće u političkom životu, odlučivanju i javnoj kontroli vlasti.

Član 12.

Pripadnici autohtone nacionalne zajednice imaju pravo na zastupljenost u najvišim predstavničkim organima Republike.

Autohtona nacionalna zajednica čija je zastupljenost veća od 1%, a ne prelazi 7% ukupnog stanovništva Republike, ima pravo na jednog predstavnika u Skupštini RCG.

Član 16.

Država je dužna da razvija i unapređuje poznavanje istorije, tradicije, jezika i kulture nacionalne zajednice.

Država posebnim zakonom i u skladu sa prihvaćenim međunarodnim obavezama, štiti kulturnu baštinu i spomenike kulture nacionalne zajednice.

Član 17.

U cilju očuvanja i razvoja nacionalne posebnosti pravo je pripadnika nacionalne zajednice da osnivaju posebne kulturne, umjetničke i naučne ustanove, društva i udruženja u svim oblastima kulturnog i umjetničkog života.

Država je obavezna da učestvuj u finansiranju društava i udruženja.

Član 24.

Pripadnici nacionalne zajednice imaju pravo da ispovijedaju svoju vjeru i izražavaju svoja vjerska ubjedenja, pojedinačno i skupno, javno i privatno, putem obreda, vjerskih pouka i običaja.

Član 25.

Nacionalna zajednica i njeni pripadnici imaju pravo na upotrebu i isticanje tradicionalnih oznaka i simbola, kao što su zastava, svečana pjese i slično. Oznake i simboli nacionalne zajednice ne smiju se nasilno mijenjati niti nametnuti nacionalnoj zajednici i njenim pripadnicima.

Član 26.

Nacionalna zajednica i njeni pripadnici imaju pravo da obilježavaju i praznuju značajne datume, događaje i ličnosti iz svoje tradicije i istorije, u skladu sa zakonom.

Član 27.

Nacionalna zajednica i njeni pripadnici imaju pravo na uspostavljanje i održavanje veza sa građanima i udruženjima drugih država sa kojima ih povezuju zajedničko etničko porijeklo, kulturna baština, jezik ili vjera, ali ne na štetu Republike Crne Gore.

HRVATSKO GRAĐANSKO DRUŠTVO CRNE GORE

Izdavač:

Hrvatsko Građansko Društvo Crne Gore
Kotor

Za izdavača:

Tripo Schubert

Kompjuterski dizajn:

TRICEN
Kotor

Štampa:

Biro KONTO

